

Plan mot kränkande behandling

Likabehandlingsplan

Pär Lagerkvistskolan
läsår 2025/2026

Innehåll

Inledning.....	3
Om likabehandlingsplanen.....	3
Delaktighet.....	4
Information om skolans likabehandlingsarbete.....	4
Enhet F-6.....	5
Kartläggning och analys.....	5
Utvecklingsområden läsåret 24/25.....	6
Åtgärder i föregående års plan och hur dessa genomförts.....	6
Trygghet, studiero och elevinflytande.....	8
Utvecklingsområden läsåret 25/26.....	8
Diskriminering – analys och åtgärder.....	8
Kränkande behandling – analys och åtgärder.....	10
Enhet 7-9.....	13
Kartläggning och analys.....	13
Trygghetsvandringen.....	13
Skolundersökningen.....	14
Fokusgruppintervjuer.....	15
Kränkingsärenden.....	17
Utvärdering av föregående års åtgärder kring trygghet, trivsel och studiero, diskriminering samt kränkande behandling.....	18
Trygghet, trivsel och studiero – analys och åtgärder.....	21
Diskriminering – analys och åtgärder.....	22
Kränkande behandling – åtgärder.....	23
Ordningsregler Pär Lagerkvistskolan 7-9.....	25
Bilaga A: Rutin för anmälan, utredning, vidtagande av åtgärder och uppföljning av kränkande behandling.....	26
Bilaga B: Växjö kommuns värdegrund.....	27

Inledning

Pär Lagerkvistskolan är en F-9-skola med ca 700 elever, varav ca 300 elever tillhörande F-6 och ca 400 elever tillhörande årskurs 7-9. Denna likabehandlingsplan omfattar hela skolan, men är uppdelad i olika kapitel för respektive enhet.

På Pär Lagerkvistskolan ska alla känna sig välkomna och respekterade. Alla ska känna sig trygga och skolan ska vara fri från diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Alla på Pär Lagerkvistskolan bidrar till att skolan präglas av en miljö där alla känner sig trygga och finner studiero.

OM LIKABEHANDLINGSPLANEN

Likabehandlingsplanen utgör dels den plan mot kränkande behandling som krävs enligt skollagen, dels den dokumentation av aktiva åtgärder mot diskriminering som krävs i diskrimineringslagen.

Med formuleringen kränkande behandling avses sådant uppträdande som, utan att vara diskriminering enligt diskrimineringslagen, kränker en persons värdighet. En plan mot kränkande behandling ska finnas för varje enhet och rektor ansvarar för att så sker. Som en del av detta gör Pär Lagerkvistskolan fortlöpande utvärderingar av verksamheten, genom skolans systematiska kvalitetsarbete, och utifrån dessa dras slutsatser om vilka risker som finns för kränkningar och hur vi ska arbeta för att förebygga dessa.

Diskriminering innebär att någon missgynnas eller kränks mot bakgrund av en eller flera av diskrimineringsgrunderna¹. Dokumentation av aktiva åtgärder mot diskriminering ska finnas för varje enhet. Som en del av detta gör Pär Lagerkvistskolan undersökningar och analyser av verksamheten utifrån respektive diskrimineringsgrund. Utifrån underlaget dras slutsatser om vilka risker för diskriminering och hinder mot likabehandling som finns, samt hur skolan ska arbeta för att förebygga dessa och främja likabehandling.

I planen finns även utbildningsförvaltningens rutin för anmälan av kränkande behandling med som bilaga. Rutinen anger hur personal och rektor ska agera när kränkningar, diskriminering eller trakasserier sker.

Efter utvärdering av skolans likabehandlingsarbete vid slutet av vårterminen, uppdateras likabehandlingsplanen inför kommande läsår.

¹ Diskrimineringsgrunderna är: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

DELAKTIGHET

Eleverna vid Pär Lagerkvistskolan f-9 har medverkat i arbetet med att ta fram likabehandlingsplanen genom att besvara skolenkäten, delta vid utvecklingssamtal, trygghetsvandring och samtal i klasserna.

Vårdnadshavarna vid Pär Lagerkvistskolan har medverkat i likabehandlingsarbetet genom att svara på enkäter, delta i föräldramöten, utvecklingssamtal och övriga samtal med personal.

Personalen vid Pär Lagerkvistskolan har medverkat i framttagandet av likabehandlingsplanen genom att delta i uppföljning och utvärdering i det systematiska kvalitetsarbetet.

INFORMATION OM SKOLANS LIKABEHANDLINGSARBETE

Elever och personal informeras om likabehandlingsplanen och skolans förväntningar på bemötande och uppförande. Vidare informerar klasslärarna eleverna om skolans riktlinjer för att motverka konflikter, kränkningar, trakasserier samt skolans ordningsregler. Elever och vårdnadshavare tar del av planen för likabehandlingsarbetet under läsåret.

Enhet F-6

På F-6 finns det en rektor och en biträdande rektor. På enheten finns ett likabehandlingsteam, ett elevhälsoteam, ett trivselsråd, ett elevråd, matråd och ett elevresursteam. Dessa team och råd arbetar både förebyggande och främjande för att utveckla trivseln i skolan.

Kartläggning och analys

Pär Lagerkvistskolan F-6 har analyserat föregående läsårsarbete och har även kartlagt nuläget genom följande kartläggningsmetoder:

- **Utbildningsförvaltningens skolundersökning**
- **Trygghetsvandring med elevrepresentanter från samtliga årskurser**
- **Analys av kränkingsärenden**
- **Utvecklingssamtal**

Pär Lagerkvistskolan F-6 har följande vision:

- *Tillsammans arbetar vi för att varje elev ska utvecklas och bli sitt "bästa jag", nå så långt det är möjligt kunskapsmässigt och förberedas inför ett livslångt lärande där personlig utveckling går hand i hand med kunskapsutvecklingen.*

Mot bakgrund av denna vision arbetar vi utifrån KASAM:s tre centrala begrepp:

- **Begriplighet** (information, kommunikation, rutiner, struktur)
- **Hanterbarhet** (trygghet, stöd, positiva erfarenheter, sammanhang)
- **Meningsfullhet** (personliga erfarenheter, delaktighet, återkoppling)

(KASAM, Känsla av sammanhang, Aaron Antonovsky)

Utvecklingsområden läsåret 24/25

ÅTGÄRDER I FÖREGÅENDE ÅRS PLAN OCH HUR DESSA GENOMFÖRTS

Under föregående läsår hade F-6 två utvecklingsområden.

- **Arbeta med begreppen trygghet, studiero och elevinflytande**
- **Utveckla att eleverna respekterar andra människors egenvärde, samt deras kroppsliga och personliga integritet**

	Analys	Åtgärder
Arbeta med begreppen trygghet, studiero och elevinflytande	Öka trygghet, studiero och elevinflytande utifrån analys av skolenkäten	Trygghet Arbetat aktivt med begreppen på klassråd och elevråd. Fortsatt arbetet med "Lekoteket" med en bestämd struktur som skapar trygghet för våra elever. Schema över våra rastaktiviteter som förankras i våra klasser. Rastvärdsschema för all personal vilket kontinuerligt följs upp i arbetslagen. Bussvärdar som möter upp eleverna som kommer med bussen och som följer med eleverna ut till bussarna på eftermiddagen. Det finns också alltid en vuxen kring fotbollsplanen. Införande av "Kompisbordet" med sällskapsspel styrt av vuxen med syfte att fånga upp elever som är ensamma på rasten. Studiero Samverkan med F-9 kring måltidsmiljön Vi har en gemensam lektionsstruktur i hela F-6 med mål, återkoppling, uppgiftslista och sammanfattning. Lektionsstrukturen skapar

		förutsägbarhet, tydlig information, repetition och enighet. Vi har en tydlig lektionsstruktur som alla pedagoger följer. De skapar tydlighet och framförhållning för eleverna som påverkar tryggheten och studieron positivt Elevinflytande Vi har ett trivselsråd med representanter från varje klass som träffas några gånger per termin. Här pratar man om hur man kan öka trivseln på skolan och planerar gemensamma trivselaktiviteter för hela F-6. Vi har klassråd en gång i månaden där klassen ges tillfälle att uttrycka sina åsikter. Rektor har elevråd regelbundet över läsåret där representanter från varje klass får möjligheter att lyfta de åsikter som kommit fram på klassråden, åtgärder för förbättringar och önskemål i verksamheten Planera och leda sitt utvecklingssamtal. Klasslärare arbetar med begreppet elevinflytande genom olika aktiviteter.
Utveckla att eleverna respekterar andra människors egenvärde, samt deras kroppsliga och personliga integritet	Ett utvecklingsområde som identifierades från verksamhetsförvaltaren från kommunen utifrån resultat av skolenkäten.	Klasserna har arbetat med förhållningssätt mot varandra för att minimera kränkande behandling. I vårt trygghetstema samtalar man i klasserna om vad begreppen respekt, hänsyn, trygghet, trivsel och studiero innebär och hur det kan synas i praktiken. Eleverna får möjlighet att jobba kreativt med begreppen för att befästa dem. Insatser i åk 3-6 av skolsköterska och kurator kring relationer.

Trygghet, studiero och elevinflytande

Enligt skolundersökningen känner 94,9 % av eleverna sig trygga i klassrummet, däremot känner sig 86,6 % sig trygga på skolan generellt. En anledning till det kan vara att eleverna känner sig mindre trygga med att möta elever från högstadiet. Det finns en viss skillnad mellan pojkar och flickor i upplevs trygghet. Pojkarna upplever sig något tryggare än flickorna.

93% av eleverna upplever att de får hjälp på lektionerna när de behöver. Pojkarna upplever i större utsträckning att de inte får hjälp än vad flickorna gör. De flesta av våra elever känner sig trygga med personal på skolan. Skolundersökningen visar att eleverna känner sig trygga, men resultatet visar på en låg studiero med endast 63,2 % som upplever att man får arbetsro på lektionerna.

Skolan har inget resultat gällande elevinflytande då det inte framkommer i skolenkäten. Skolan har dock arbetat aktivt med det under förgående läsår genom de olika råden samt att de har haft möjlighet att uttrycka sina åsikter.

När det gäller kränkningar uppger 19,2% att de har blivit utsatta under det senaste året. 16,6 % rapporterar att de har blivit kränkta fler än tio gånger. Det är en siffra som inte kan ignoreras och som kräver fortsatt förebyggande arbete. Att endast 56,2 % av de som upplever sig utsatta informerar personalen. Detta visar också att vi behöver arbeta med att eleverna ska våga berätta och säkerställa att eleverna känner tillit till skolans hantering av kränkningsärenden.

Dessa resultat mynnar ut i nya utvecklingsområden för läsåret 25/26 där studiero och arbete mot kränkande behandling prioriteras.

UTVECKLINGSSOMRÅDEN LÄSÅRET 25/26

- Öka studiero i samtliga delar av verksamheten genom ledning och stimulans
- Verksamheten ska aktivt arbeta för att förebygga och förhindra alla former av kränkande behandling

Diskriminering – analys och åtgärder

Pär Lagerkvistskolan har analyserat uppgifterna i kartläggningen av verksamheten och har konstaterat att det finns dokumenterade diskrimineringar relaterat till rasistiska uttryck. Det finns inga dokumenterade andra diskrimineringar men det utesluter inte att det förekommer. Vi arbetar därför kontinuerligt främjande och förebyggande kring områdena relaterat till kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, religion eller annan trosuppfattning, etnisk tillhörighet, ålder, sexuell läggning, funktionsnedsättning sexuella trakasserier, och repressalier.

Diskriminering kopplat till	Analys	Åtgärder
Kön	Det finns inga dokumenterade diskrimineringar kopplade till kön.	Samtlig personal arbetar med relationer och förhållningssätt mellan flickor och pojkar. Värdegrundsarbete. Kontinuerliga samtal. Gruppövningar i samverkan med skolkuratoren i åk 4-6. Personal agerar om situationer uppstår.
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Finns inga dokumenterade diskrimineringar kopplade till könsöverskridande identitet eller uttryck.	All personal arbetar förebyggande mot diskriminering. Personal agerar om situationer uppstår.
Religion eller annan trosuppfattning	Det finns överlag ett tillåtande klimat. Trots det har enstaka incidenter uppstått utifrån detta.	Personal agerar om situationer uppstår.
Etnisk tillhörighet	Rasistiska uttryck så som klotter och verbala uttryck har förekommit.	Förebyggande och främjande arbete t.ex. om språkbruk. Personal agerar om situationer uppstår och arbetar efter åtgärdstrappan.

Sexuell läggning	Ingen diskriminering dokumenterad relaterat till sexuell läggning.	Förebyggande och främjande arbete. Personal agerar om situationer uppstår.
Ålder	Ingen diskriminering relaterat till ålder.	Förebyggande och främjande arbete. Personal agerar om situationer uppstår.
Funktionsnedsättning	Ingen diskriminering dokumenterad relaterat till funktionsnedsättning.	Förebyggande och främjande arbete. Personal agerar om situationer uppstår.
Sexuella trakasserier	Ingen diskriminering dokumenterad relaterat till sexuella trakasserier.	Förebyggande och främjande arbete. Personal agerar om situationer uppstår.
Repressalier	Inga incidenter har rapporterats utifrån denna diskrimineringspunkt.	

Kränkande behandling – analys och åtgärder

Kartläggning visar att det förekommer kränkningar av olika slag på skolan, fysiska och verbala, både i skolmiljön och till viss del via sociala medier på fritiden.

Kartläggningen visar på att det förekommit ett negativt språkbruk på skolan bland vissa elever. Pär Lagerkvistskolan har utifrån kartläggningen och analysen därför bestämt att fokusera på följande målsättningar:

	Åtgärder
Övergripande	Klassläraren går igenom skolans ordningsregler och förhållningssätt samt åtgärdstrappan med eleverna vid skolstart och under terminens gång. Man jobbar aktivt med eleverna för att förankra ordningsreglerna i klasserna. Klassläraren pratar om vad begreppet kränkning innebär och synliggör vår likabehandlingsplan för eleverna.

	Under läsåret har vi en elevkoordinator på halvtid, vars uppdrag är att jobba relationsbyggande och skapa förutsättningar för trygga rastaktiviteter.
Förebyggande och främjande	Relationsskapande arbete mellan vuxen-elev, elev-elev. Skolan arbetar med rutiner för att förebygga och främja ett bättre förhållningssätt så att kränkningar inte sker. Om kränkningar sker, agerar personal skyndsamt enligt beslutade rutiner. Likabehandlingsteamet arbetar långsiktigt och förebyggande. Vårdnadshavare kontaktas alltid. Varje läsår inleds med gruppstärkande verksamhet i vårt trygghetstema för att tydliggöra förhållningssätt, ordningsregler och skapa trygghet och studiero. Ordningsregler och åtgärdstrappa lyfts kontinuerligt. Ordningsregler revideras vid varje läsårsstart. Fotbollsplanen delas upp mellan lågstadiet, mellanstadiet och högstadiet.
Elever ska inte uppleva kränkningar via sociala medier.	Relationsskapande arbete mellan vuxen-elev, elev-elev. Skolan arbetar med rutiner för att förebygga och främja ett bättre förhållningssätt så att kränkningar inte sker. Om kränkningar sker, agerar personal skyndsamt enligt beslutade rutiner. Inga mobiler på lektioner eller på raster. Mobiler samlas in av klassläraren på morgonen. Mobilklockor är avstängda i "skolläge" inom skolans område. Tydliga regler kring lpads. Lpads används i undervisningssyfte och en pedagog styr arbetet.
Elever ska inte utsättas för	Personalen har ansvar att tydligt markera om någon använder ett olämpligt och eventuellt kränkande språkbruk.

verbala kränkningar	Värdegrundsorden förankras i verksamheten så att all personal och elever har kännedom och så att de efterlevs. På skolan finns vuxna närvarande både inne och ute. Vi har rastvärdar ute vid varje rast utifrån ett bestämt rastvaktsschema. Vi fokuserar på att förbättra elevernas språkbruk och arbetar för att de ska få ett mer vårdat språk och integritet.
--------------------------------	--

Enhet 7-9

På 7-9 finns en rektor och en biträdande rektor. På enheten finns ett likabehandlingsteam, Trygghetsteamet, som träffas varje vecka. Där ingår pedagoger från 7-9, skolkurator, skolsköterska, representant från fritidsgården samt skolledning. Detta team arbetar både åtgärdande, förebyggande och främjande. Skolkuratoren ansvarar för skolans trivselsråd, Happy People, som representeras av tre elever per årskurs. Eleverna i Happy People samverkar med Trygghetsteamet och involveras i det främjande arbetet. På skolan finns även elevstödjare som arbetar nära eleverna, såväl i klassrum och undervisning som i hemvister och korridorer.

Kartläggning och analys

Pär Lagerkvistskolan årskurs 7-9 har analyserat föregående läsårs arbete och har även kartlagt nuläget genom följande kartläggningsmetoder:

- Utbildningsförvaltningens skolundersökning
- Trygghetsvandring med elevrepresentanter från samtliga årskurser och hemvister
- Analys av kränkingsärenden
- Fokusgruppintervjuer gällande diskrimineringsgrunderna, trygghet och trivsel med elever i samtliga årskurser

TRYGGHETSVANDRINGEN

Den 20 november 2024 genomfördes den årliga trygghetsvandringen på Pär Lagerkvistskolan av skolsköterskan och skolkuratoren, tillsammans med 9 elever som representerade samtliga årskurser och hemvister. Eleverna delade sina upplevelser av skolmiljön, både de fysiska utrymmena och den psykosociala miljön.

Fritidsgården framhölls som en populär plats där eleverna känner sig trygga, med många aktiviteter och en lugn atmosfär. Även hemvisterna beskrivs generellt som positiva miljöer, även om vissa hemvister, såsom Linnés, ibland kan upplevas som högljudda och stökiga. Vissa platser på skolan upplevdes dock som mer problematiska. Omklädningsrummen lyftes återigen fram som otrygga av elever som ogillar att visa sig nakna inför andra. Eleverna föreslog att endast en klass i taget bör använda omklädningsrummen för att minska obehaget. Toaletterna på skolan fick kritik för att vara ofräscha, med trasiga spolknappar, kranar och hål i taken, vilket påverkar upplevelsen av trygghet och trivsel. Matsalen beskrivs som rörig och högljudd, där brist på städning och kladd är återkommande problem.

Skolgården uppskattas mycket av eleverna, särskilt innergården som upplevs som en avkopplande plats med bänkar och möjligheter till aktiviteter som tennis. Fotbollsplanen är också populär, men eleverna påpekade att målnäten behöver bytas ut då de är trasiga. Områdena utanför skolan, såsom cykel- och gångvägar

samt gångtunneln, anses vara trygga, även om vissa hållplatser har problem med sönderslaget glas och stora folksamlingar efter skoltid.

När det gäller den psykosociala miljön uttrycker eleverna att skolan generellt känns trygg och välkomnande, med en förbättring i studiero jämfört med tidigare år. Det finns dock vissa variationer beroende på lärare och tid på dagen. Språkbruket mellan elever är mestadels okej, men det förekommer grova skämt och "skojbråk" som ibland kan gå över gränsen. Eleverna efterfrågar fler vuxna i hemvisterna, även om det över lag upplevs som att personalen är närvarande och att klimatet mellan elever och personal är gott. Förekomst av mobbning anses låg, men skojbråk mellan vänner kan ibland upplevas som kränkande, vilket eleverna menar kan uppmärksammas mer.

SKOLUNDERSÖKNINGEN

Resultaten från Skolenkäten 2025 visar att en stor majoritet av eleverna trivs i skolan då 88,4% svarade ja på den frågan. Det är en stark indikator på att många upplever skolmiljön som positiv. När det gäller trygghet uppger 87,6% att de känner sig trygga i skolan.

Tryggheten i relation till andra elever är också överlag god. 87,4% känner sig trygga med klasskamraterna medan 82,2% känner trygghet med andra elever på skolan generellt. Detta visar på fungerande sociala sammanhang men också att det finns skillnader mellan klassrumsmiljön och skolmiljön i stort som kan vara värda att undersöka vidare.

När det gäller trygghet i relation till vuxna på skolan är bilden fortsatt stark då 89% upplever att de känner sig trygga med personalen. Tryggheten i fysiska miljöer ligger också högt: 90% känner sig trygga inomhus och 89,4% utomhus.

Arbetsro är ett område som fortsatt behöver uppmärksammas. 76,3% av eleverna uppger att de upplever arbetsro på lektionerna vilket innebär att ungefär en fjärdedel har svårt att koncentrera sig i undervisningssituationen. Det är ett viktigt samtalsämne för både elever och personal: vad är det som skapar arbetsro och hur kan vi tillsammans ta ansvar för att stärka den?

När det gäller kränkningar uppger 63,4% att de inte har blivit utsatta under det senaste året. Samtidigt rapporterar 7,6% att de har blivit kränkta fler än tio gånger. Det är en siffra som inte kan ignoreras och som kräver fortsatt förebyggande arbete. Att endast ungefär hälften av de som utsatts informerar personalen visar också att vi behöver arbeta med att sänka trösklarna för att våga berätta och säkerställa att eleverna känner tillit till skolans hantering av kränkningsärenden.

Det är positivt att 83,8% av eleverna vet vem de kan vända sig till om något händer. 72% tycker också att det är lätt att få hjälp av elevhälsan. Samtidigt finns det fortfarande utrymme att nå ut till de elever som inte upplever hjälpen som tillgänglig.

Sammantaget visar Skolenkäten 2025 att många grundläggande faktorer som trivsel, trygghet och tillgång till stöd ligger på goda nivåer. Samtidigt pekar resultaten tydligt på områden där skolan behöver fortsätta utveckla sitt arbete: skapa bättre arbetsro, stärka arbetet mot kränkningar och främja ett öppet klimat där alla elever känner sig inkluderade och trygga att berätta om sina upplevelser.

Jämfört med 2024 har trivseln minskat något (från 92,4% till 88,4%) och arbetsron gått ner lite (från 77,9% till 76,3%). Det är viktiga förändringar att notera, men inte något som i sig bör väcka oro utan snarare är en signal att ta till vara och använda i det fortsatta utvecklingsarbetet.

FOKUSGRUPPINTERVJUER

I maj 2025 genomfördes fokusgruppsintervjuer med elever i årskurs 7, 8 och 9 på Pär Lagerkvistskolan. Syftet var att få en fördjupad bild av elevernas upplevelser av arbetsro samt hur de uppfattar bemötande och likabehandling utifrån diskrimineringsgrunderna. Intervjuerna genomfördes i mindre grupper och eleverna valdes ut för att representera en bredd inom varje årskurs.

Arbetsro och lärmiljö

Eleverna beskriver att arbetsron varierar beroende på tid på dagen, ämne, lärare och gruppdynamik. I samtliga årskurser framkommer att tydlighet, struktur och lärare som "tar kommandot" från början är avgörande för en fungerande lärsituation. Motiverande uppgifter och relationella lärare bidrar också till att eleverna kan fokusera. I årskurs 9 lyfter eleverna att arbetsron förbättrats jämfört med tidigare år och att det är en utveckling de själva kopplar till ökad mognad och större ansvarstagande i klassen.

Störande moment som påverkar koncentrationen är exempelvis prat, sena ankomster, stök i klassrummet och bristande struktur vid vikarier. Elever efterfrågar bättre placeringar i klassrummet och konsekventa vuxna som markerar tydligt vid störande beteende.

Diskrimineringsgrunderna

Samtalen visar på en blandad bild där både problem och framgångar lyfts. Det finns exempel på kränkande språkbruk och stereotypa förväntningar mellan elever, men det finns också tydliga tecken på att skolan har gjort framsteg i arbetet för inkludering och attitydförändring.

Kön:

Elever upplever att det ibland görs skillnad på killar och tjejer i klassrummet till tjejernas fördel, exempelvis när det gäller tillsägelser eller hjälp. Samtidigt finns en ökad medvetenhet om dessa mönster. Elever i årskurs 9 beskriver att det har blivit mer balanserat med åren och att personalen generellt behandlar elever lika.

Könsidentitet och sexuell läggning:

Flera elever uppger att skolan blivit mer tillåtande och att samtal inom värdegrundsarbete såsom MVP har gjort skillnad. Även om det förekommer slentrianmässiga ordval som "bög" i skämt så ser eleverna själva att det sker en positiv utveckling där sådant språk inte längre accepteras på samma sätt. En del elever upplever dock att de inte vågar vara fullt ut sig själva i skolan av rädsla för kommentarer.

Etnisk tillhörighet:

Det förekommer kommentarer kopplade till etnicitet, både öppna och subtila. Samtidigt beskriver flera elever att personalen i stort behandlar alla elever lika oavsett bakgrund och att rasistiska uttryck ofta möts av tillsägelser. Elevernas medvetenhet om vad som är kränkande har också ökat.

Religion:

Elever upplever att religion sällan är en källa till exkludering i vardagen. Ibland kan enstaka situationer i undervisningen upplevas som utpekande, men i övrigt framkommer inga systematiska problem.

Funktionsnedsättning:

Många upplever att personalen är stöttande och anpassar undervisningen utifrån elevers behov. Det finns dock exempel på situationer där elever med neuropsykiatriska funktionsvariationer inte alltid får det stöd de skulle behöva. I vissa fall märks också att stöd från kamrater saknas, men andra gånger beskrivs det motsatta, där elever ställer upp för varandra.

Ålder:

Yngre elever uttrycker ibland oro inför äldre elever i gemensamma utrymmen. I årskurs 9 uttrycker eleverna dock att de blivit mer ansvarstagande och att skolklimatet blivit mer tillåtande över tid. Det finns också reflektioner kring att vuxnas ålder kan påverka relationen och yngre personal upplevs ibland som lättare att prata med medan äldre personal samtidigt beskrivs som trygga och kunniga.

Kan eleverna vara sig själva?

Det finns en ambivalens. Många elever beskriver att de dämpar sig själva eller ändrar stil i skolan för att slippa kommentarer. Samtidigt upplever särskilt äldre elever att skolans klimat blivit bättre över tid. De uppger att mognad och samtal om värdegrund bidragit till att fler vågar vara sig själva.

Vad fungerar bra och vad kan förbättras?

Eleverna lyfter flera styrkor i skolans arbete för likabehandling:

- Fritidsgården och andra trygga ytor där man får vara sig själv
- Personal som engagerar sig och inkluderar
- Elevstödjare som förebilder
- Undervisning i värdegrundsfrågor

För att stärka det förebyggande arbetet föreslår eleverna:

- Fler synliga vuxna i korridorer och hemvister
- Tidig tydlighet och konsekvens från personalen vid kränkande beteende
- Tydligare markeringar när diskriminerande eller nedlåtande språk används
- Fler vuxna som bygger relation och vågar ta samtal när något händer

KRÄNKINGSÄRENDEN

All personal på skolan som får kännedom om att en elev känner sig utsatt skall rapportera detta digitalt i DF Respons i en rapport som beskriver händelsen. Ärendet lyfts sedan i trygghetsteamet och rektor, som finns med i teamet, fattar beslut om händelsen skall utredas vidare och rapporteras till nämnden.

Under läsåret 24/25 utreddes 69 ärenden gällande misstänkt kränkande behandling på Pär Lagerkvistskolan årskurs 7-9. Av dessa bedömdes 64 vara kränkningar, medan 5 avslutades utan vidare åtgärd efter utredning. I samtliga fall har en utredning genomförts och uppföljning har skett enligt gällande rutiner.

Fördelning och mönster

Majoriteten av kränkingsärendena gällde elever som uppgett sig ha blivit utsatta av andra elever (65 av 69 ärenden). Årskursfördelningen visar att elever i årskurs 7 är överrepresenterade med 32 ärenden, vilket kan kopplas till att nya grupper formas och roller etableras. Åk 8 stod för 17 ärenden och åk 9 för 20. Bland de utsatta eleverna var 52 pojkar och 17 flickor vilket motsvarar tidigare mönster där pojkar oftare rapporteras in som både utsatta och som utövare av mer synlig eller fysisk kränkning.

Tillvägagångssätt och plats

De vanligaste formerna av kränkningar var verbala (44 ärenden) och fysiska (42 ärenden), ofta i kombination. Det visar att en stor del av kränkningarna sker i sociala interaktioner som snabbt kan eskalera. En mindre andel gällde hot, digitala kränkningar eller text/bild.

47 av händelserna inträffade under rast vilket understryker vikten av vuxennärvaro utanför lektionstid. 38 händelser skedde i korridor, kapprum eller entré vilket är platser som ofta saknar kontinuerlig vuxennärvaro. 18 ärenden skedde i klassrum, 7 i matsalen och 2 i idrottshallen. Dessa siffror visar tydligt att insatser för ökad närvaro i övergångssituationer, korridorer och gemensamma utrymmen är fortsatt prioriterade.

Diskrimineringsgrunder

I 9 av de 69 ärendena fanns det samband med en eller flera diskrimineringsgrunder. Etnisk tillhörighet var vanligast (5 fall), följt av funktionsnedsättning (2), kön (1) och könsidentitet (1). Även om detta är en liten andel totalt visar fokusgruppintervjuer att diskriminerande språk och attityder förekommer oftare än vad som rapporteras som formella ärenden. Det tyder på att det finns ett mörkertal och att skolan behöver fortsätta arbeta både förebyggande och reaktivt när det gäller värdegrund och språkbruk.

Åtgärder och uppföljning

I 64 ärenden har åtgärder vidtagits och följts upp. Endast 5 ärenden avslutades utan behov av åtgärd vilket visar att skolans rutiner för utredning och uppföljning fungerar. Information till vårdnadshavare och mentor har skett i majoriteten av ärendena vilket också är en viktig del i arbetet för transparens och samarbete.

Reflektion och fortsatt arbete

Kränkingsstatistiken visar att skolan har fungerande rutiner för att fånga upp och hantera ärenden men också att mycket sker i miljöer där vuxennärvaro brister. Särskilt utmanande är övergångssituationer, rasterna, och gemensamma utrymmen. Att åk 7 står för nästan hälften av alla ärenden visar behovet av förstärkta insatser i skolstarten, med tydliga förväntningar, värdegrundsarbete och trygghetsbyggande.

Att diskrimineringsgrunder är aktuella i ett mindre antal ärenden betyder inte att problemet är litet. Eleverna beskriver att diskriminerande kommentarer kan förekomma även i skämtform och i korridorer. Det är viktigt att fortsätta bygga en kultur där alla vågar vara sig själva, där språket granskas och där vuxna vågar ta samtalen när något sker.

UTVÄRDERING AV FÖREGÅENDE ÅRS ÅTGÄRDER KRING TRYGGHET, TRIVSEL OCH STUDIERO, DISKRIMINERING SAMT KRÄNKANDE BEHANDLING

Utvärdering av åtgärder kopplade till trygghet, trivsel och studiero

Under läsåret 24/25 har skolan fortsatt sitt arbete med att stärka tryggheten, trivseln och studieron med särskilt fokus på omklädningsrum, gemensamma utrymmen och

elevernas sociala miljö. Flera av dessa områden har återkommande lyfts i trygghetsvandringar, enkäter och fokusgruppintervjuer.

Omklädningsrummen fortsätter att upplevas som en otrygg plats för vissa elever. Trots att renoveringar och ökad vuxennärvaro genomförts tidigare, kvarstår känslan av obehag för många, framför allt kopplat till att byta om inför andra. Under trygghetsvandringen framförde eleverna konkreta förslag, t.ex. att endast en klass i taget bör vistas i omklädningsrummen, vilket nu övervägs i fortsatt planering i den mån det är möjligt.

Trygghetsvandringen har genomförts som planerat och gett värdefull input kring vilka platser som upplevs som trygga respektive otrygga. Innergården och fritidsgården beskrivs som positiva exempel på trygga och välfungerande miljöer.

Fokusgrupper och enkätresultat visar att studieron förbättrats, särskilt i åk 9, där eleverna själva beskriver en ökad mognad och större ansvarstagande. Samtidigt varierar upplevelsen mellan ämnen och lärare. Eleverna efterfrågar tydliga regler, struktur från start och konsekventa vuxna som markerar vid störande beteende. Att elevgrupper sitter rätt placerade, att rutiner är kända och att vikarier är förberedda har också lyfts som viktiga faktorer.

Vuxennärvaro i korridorer och övergångsutrymmen är fortfarande ett område som behöver förstärkas. Många av årets kränkingsärenden har skett på raster och i korridorer, vilket understryker vikten av att rastvaktsscheman och bemanning i gemensamma utrymmen ses över.

Satsningen MVP (Mentorer i våldsprevention) har fortsatt genomförts i åk 8 och flera elever beskriver att samtalen bidragit till en mer respektfull och inkluderande skolmiljö. Värdegrundsarbetet har främjat reflektion kring språkbruk och beteenden vilket upplevs ha stärkt ansvarstagandet hos eleverna.

Utvärdering av åtgärder kopplade till diskrimineringsgrunderna

Under läsåret 24/25 har trygghetsteamet fortsatt sitt arbete med att utreda kränkingsärenden och samtidigt uppmärksamma behov av stödjande, förebyggande och främjande insatser kopplat till diskrimineringsgrunderna. I 9 av de 69 utredda kränkingsärendena har det funnits samband med en eller flera diskrimineringsgrunder, främst etnisk tillhörighet, men även kön, könsidentitet och funktionsnedsättning. Det är en relativt låg andel formella ärenden men fokusgrupper och trygghetsvandringen visar att diskriminerande språk och skämt förekommer oftare än vad som anmäls.

Satsningen MVP (Mentorer i våldsprevention) har även i år genomförts i årskurs 8. Eleverna har fått reflektera över teman som normer, språkbruk, relationer, könsroller och civilduglighet. Lektionsserien upplevs fortsatt som meningsfull av både elever och personal även om resultaten är svåra att mäta direkt. I fokusgrupperna lyfter flera elever att diskussionerna inom MVP bidragit till större förståelse för begrepp som inkludering och respekt, samt att språk som tidigare varit "normalt" nu ifrågasätts i högre grad.

Det framgår också att många elever upplever skolan som en mer tillåtande plats ju äldre de blir. Särskilt elever i årskurs 9 beskriver att stämningen blivit mer inkluderande med åren och att mognad och reflektion haft en positiv inverkan på hur elever behandlar varandra. Samtidigt uttrycker elever att det fortfarande finns en norm om att "passa in", vilket gör att vissa inte vågar vara fullt ut sig själva i skolan. Detta gäller särskilt elever i årskurs 7. Attityder och kommentarer kring klädstil, könsroller och sexualitet förekommer, ofta i form av skämt, och signalerar ett fortsatt behov av samtal och markeringar från vuxenvärlden.

Skolans värdegrundsarbete är etablerat men behöver fortsätta utvecklas med fler forum för elevdelaktighet, tydligare vuxennärvaro och ett konsekvent agerande vid kränkande språk eller attityder.

Utvärdering av åtgärder kopplade till kränkande behandling

Skolan har under läsåret arbetat aktivt med samtliga planerade åtgärder och aktiviteter kopplade till kränkande behandling. Enligt kartläggningen har antalet kränkningsärenden minskat något från 71 föregående läsår till 69 ärenden i år. Det innebär en relativt stabil nivå jämfört med tidigare år.

Trygghetsteamet har fortsatt att regelbundet följa upp och utreda de ärenden som inkommit. Arbetet har varit strukturerat och omfattat både dokumentation, åtgärder och återkoppling. I fokusgrupper och trygghetsvandring uttryckte dock elever att alla vuxna inte alltid agerar när kränkningar sker eller att agerandet upplevs otydligt. Trygghetsteamet har därför identifierat behovet av att:

- förstärka informationen om hur skolan arbetar med kränkningar,
- förtydliga trygghetsteamets roll,
- och öka elevinflytandet i uppföljningsarbetet så att elever i större utsträckning förstår att något faktiskt görs även om det inte syns direkt för alla.

I årskurs 7 har utbildningsmaterialet "Delbart" genomförts av mentorerna med fokus på kränkningar och sexualbrott på nätet. Kurator har även föreläst för vårdnadshavare i årskurs 7 om barns utsatthet online vilket fått positiv respons och upplevts som angeläget.

Trygghet, trivsel och studiero – analys och åtgärder

	Analys	Åtgärder
Skadegörelse	Skadegörelse har minskat men förekommer, framförallt på toaletter. Sedan årsskiftet, då nytt bolag tog över lokalvården, upplevs skolan som renare, vilket kan ha bidragit till en minskad skadegörelse.	Prata med elever och vårdnadshavare vid läsårsstart vikten av att ta hand om skolmiljön och allas gemensamma ansvar. Informera om skolans rutiner i samband med skadegörelse. Fortsatt rapportering i fil i Drive av skadegörelse, för kartläggning av när och var skadegörelsen sker. Vuxennärvaro runtom i skolan, särskilt vid vissa tidsperioder, t.ex. i anslutning till lov.
Omklädningsrum	Omklädningsrummen vid idrottshallen kan upplevas som otrygga, bland annat då två klasser ska vistas där samtidigt.	Personal ska kontinuerligt under dagen samt efter skoldagens slut gå igenom omklädningsrummen till idrottshallen för kontroll och vuxennärvaro. Vid schemaläggning strävas efter att undvika möten mellan klasser i omklädningsrummen.
Matsalen	Elever uttrycker att det är en del kladd på bord och stolar i matsalen och att det är rörigt och stökigt. Elever uttrycker att personal sitter mycket tillsammans på samma ställe.	Eleverna kommer att involveras i matsituationen via PL-rådet. Personal som äter i matsalen påminner eleverna om att plocka undan och hålla rent efter sig. Personal sprider ut sig på olika ställen i matsalen.
Studiero	Elever uttrycker att inte alla vuxna markerar vid störande beteende och inte är	Personalen fortsätter det kollegiala arbetet med ledarskap och gemensamma

	konsekventa med tillsägelser, vilket påverkar studieron. Elever uttrycker att tydlighet, struktur och ett starkt ledarskap i klassrummet är avgörande för studieron.	rutiner i klassrummen och i samband med undervisningen.
--	--	--

Diskriminering – analys och åtgärder

Pär Lagerkvistskolan har analyserat uppgifterna i kartläggningen av verksamheten och har konstaterat att det kan finnas brister/risker relaterat till diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier, och repressalier.

Diskriminering kopplat till	Analys	Åtgärder
Kön	Det har framkommit att elever upplever att pojkar och flickor ibland behandlas på olika sätt av skolpersonal, bland annat gällande tillsägelser och att få hjälp i klassrummet.	Information till personal kring elevernas upplevelse, och utifrån detta fortsatta samtal i kollegiet om bemötande, ledning och stimulans.
Könsöverskridande identitet eller uttryck	Diskriminering inom området har skett. Elever uppger att skolmiljön upplevs mera tillåtande än tidigare och att samtal inom värdegrundsarbete, så som MVP, har gjort skillnad.	Trygghetsteamet kopplas in, och kan tillhandahålla värdegrundsmaterial för förebyggande arbete i undervisningen. MVP-arbetet i årkurs 8 lyfter frågor om normer, värdegrund och allas lika värde. Aktiviteter med trivselsrådet under Pride-veckan.
Religion eller annan trosuppfattning	Det finns överlag ett tillåtande klimat.	Personal agerar om situationer uppstår.
Etnisk tillhörighet	Rasistiska uttryck förekommer, både öppet och subtilt. Elever upplever att personal i stort behandlar alla lika oavsett bakgrund och att	Förebyggande och främjande arbete i undervisningen, bland annat i MVP. Personal agerar om situationer uppstår. Vid

	rasistiska uttryck ofta möts av tillsägelser.	behov kontakt med säkerhetssamordnare.
--	---	--

Sexuell läggning	Det förekommer homofobiska uttryck och verbala kränkningar, oftast som slentrianmässiga skämt mellan elever. Elever upplever att detta har minskat.	Förebyggande och främjande arbete, t.ex. om språkbruk. MVP-arbetet i årkurs 8 lyfter frågor om normer, värdegrund och allas lika värde. Personal agerar om situationer uppstår. Trygghetsteamet kopplas in. Aktiviteter med trivselsrådet under Pride-veckan.
Ålder	Inga kränkningar relaterat till ålder.	Personal agerar om situationer uppstår.
Funktionsvariation	Diskriminering inom området har skett.	Personal agerar om situationer uppstår.
Repressalier	Inga incidenter har rapporterats utifrån denna diskrimineringspunkt.	Personal agerar om situationer uppstår.

Kränkande behandling – åtgärder

Pär Lagerkvistskolan har utifrån kartläggningen och analysen bestämt att fokusera utvecklingsarbetet mot följande målsättningar.

	Åtgärder
Fysiska och verbala kränkningar, samt kränkningar på sociala medier ska upphöra på skolan.	Relationsskapande arbete mellan vuxen-elev, elev-elev. Skolan arbetar med rutiner för att förebygga och främja ett bättre förhållningssätt så att kränkningar inte sker. Om kränkningar sker, agerar personal skyndsamt enligt beslutade rutiner. Tydliga markeringar från personal när elever uttrycker sig eller agerar kränkande mot andra. Trygghetsteamet arbetar långsiktigt och förebyggande. Vårdnadshavare kontaktas alltid.

	Varje läsår inleds med gruppstärkande verksamhet för att tydliggöra förhållningssätt, ordningsregler och skapa trygghet och studiero. Ordningsregler lyfts kontinuerligt. Ordningsregler revideras vid varje läsårsstart. Kurator och/eller lärare håller lektion om sociala medier och netetik i årskurs 7. Mobiltelefonerna ska samlas in vid lektionsstart, eller förvaras i skåpen under lektionstid. Personalen har ansvar att tydligt markera på ett olämpligt och eventuellt kränkande språkbruk. På skolan finns vuxna närvarande både inne och ute. Trygghetsteamet ska tydliggöra sin roll och sitt ärendeförfarande bland annat genom att presentera sig i alla klasser, och ge tydlig information om skolans rutiner vid kränkningar. Även vårdnadshavare kommer att få denna information, i samband med föräldramöten. Elever som varit involverade i kränkningsärenden får relevant återkoppling och information om åtgärder som vidtagits, för att öka tilliten till att skolan agerar vid incidenter.
--	--

Förebyggande och främjande aktiviteter	
Gruppaktiviteter	"Klassdagar" i varje klass sker vid terminsstart med fokus på sammanhållning och trivsel. (Årskurs 7 Räppevallen, årskurs 8 Stadsvandring och årskurs 9 friluftsdag.) Årskurs 7 deltar i <i>Upp i Rök</i>. Upp i rök är en utbildning som riktar sig till ungdomar och behandlar konsekvenser av skolbränder samt ungdomarnas eget beteende och handlande. Målet är att minska samhällets problem med bränder och annan vandalisering i skolor. Polisens material <i>Är det delbart?</i> om att ta, ha och dela nakenbilder på nätet, genomförs med årskurs 7.

	Skolans trivselråd <i>Happy People</i> fortsätter sitt arbete med att verka för en god skolorna med olika aktiviteter. <i>Mentors in violence prevention</i> (MVP), en lektionsserie med målet att förebygga och stoppa våld genomförs under läsåret med årskurs 8.
Övrigt	Kartläggning och uppföljning av elevers närvaro/frånvaro sker kontinuerligt. Skolsköterskan genomför en hälsoenkät enskilt med alla elever i årskurs 8. Trygghetsteamet träffas varje vecka för att gå igenom likabehandlingsärenden, besluta om åtgärder, och följa upp tidigare ärenden. Trygghetsteamet planerar även förebyggande och främjande aktiviteter utifrån behov.

Ordningsregler Pär Lagerkvistskolan 7-9

För att alla ska få de bästa förutsättningar till en god och stimulerande lärmiljö där trygghet, trivsel och studiero råder har personalen och eleverna tillsammans kommit fram till följande ordningsregler.

På Pär Lagerkvistskolan

- är vi rädda om varandra, vår miljö och vårdar vår fina skola.
- ser vi till att det råder lugn i och utanför klassrummen, så att undervisningen inte störs.
- plockar vi undan efter oss i hemvist, klassrum, grupprum och i matsalen.
- tar alla elever hand om sitt skåp, och låser skåpet med ett hänglås.
- har vi en drogfri skola.
- kommer vi i tid till lektionerna och har rätt material med oss.
- tar lärarna hand om föremål som stör undervisningen eller som är en fara för säkerheten i vår skola.
- ligger mobilen i skåpet eller lämnas i mobillådan i klassrummet.
- fotograferar, filmar och/eller gör vi ljudupptagningar endast med tillåtelse från den person som filmas eller spelas in.

Bilaga A: Rutin för anmälan, utredning, vidtagande av åtgärder och uppföljning av kränkande behandling

1. När personal får kännedom om att en händelse inträffat där ett barn/elev anses ha upplevt sig vara kränkt ska personal **anmäla** detta till rektor. På Pär Lagerkvistskolan anmäler man genom att skriva en snabbarport, alternativt lägga ärendet direkt i verksamhetssystemet **DF Respons**.

Om händelsen involverar **skador eller tillbud** ska en anmälan också upprättas i **DF Respons**. Anmälningarna hanteras separat och ersätter inte anmälan om kränkande behandling.

2. Rektor ansvarar för att en **anmälan till nämnden** upprättas när hen får kännedom om händelsen, samt att en **utredning** av händelsen inleds. Om händelsen involverar mer än ett barn/elev ska dessa anmälas och utredas separat. **Anmälan och utredning sker i DF Respons**.
3. Rektor ansvarar för att händelsen skyndsamt utreds och att de åtgärder vidtas som krävs för att förhindra ytterligare kränkande behandling i framtiden. **Utredning och åtgärder dokumenteras i DF Respons**. Om utredningen har visat att ingen kränkande behandling har kunnat konstateras ska inte uppföljningen utföras; ärendet avslutas då.
4. Rektor ansvarar för att **ärenden följs upp** inom 1-3 veckor, för att utvärdera om åtgärderna har förhindrat nya händelser av kränkande behandling. Om så är fallet, avslutas ärendet. Om uppföljningen visar att åtgärderna inte förhindrat ytterligare kränkningar fortsätter arbetet med åtgärder. Nya uppföljningar av åtgärderna görs kontinuerligt till dess att kränkningarna har upphört. Eventuellt nya kränkningar anmäls och utreds som separata ärenden.
5. Rektor ska **avsluta ärendet** när kränkningarna har upphört. Detta görs i **DF Respons**.

Bilaga B: Växjö kommuns värdegrund

Växjö kommunkoncern har en gemensam värdegrund. Den utgörs av fyra värderingar som gäller för alla som jobbar i kommunkoncernen. Värderingarna påverkar vårt sätt att vara och hjälper oss att leverera en god kommunal service och vara en attraktiv arbetsplats med en god arbetsmiljö. Det bidrar till ett hållbart arbetsliv.

Värderingarna fungerar tillsammans – vi ska leva upp till dem samtidigt. Ingen är viktigare än den andra. De gäller både i relation till vår omgivning och till varandra som kollegor. Det vill säga att vi har samma förhållningssätt internt som externt.

- Vi möter alla med respekt
- Vi kan jobbet
- Vi gör verksamheten bättre
- Vi skapar en hållbar framtid

Värdegrunden förenar oss alla i kommunkoncernen. I praktiken berättar den för oss vad som är viktigt i vardagen. Det syns och märks den dag vi alla lever efter samma värdegrund. Kommer man utifrån förstår man hur det är här – och det är bra. Det skapar tydlighet och trygghet.

Vi möter alla med respekt

För oss i Växjö kommunkoncern har alla människor ett lika värde med olika behov och förutsättningar. Därför lyssnar vi aktivt för att förstå varandra. Vi ser möjligheten i varje möte. Vår dialog är saklig och öppen. Vi hjälps åt att skapa tydlighet. Vi tar till vara andras kompetens och bejakar olikheter. Vi visar hänsyn till varandras ansvarsområden. Vi bryr oss om varandra. Därför håller vi vad vi lovar. Detta skapar trygghet.

Vi kan jobbet

Vi som jobbar i Växjö kommunkoncern har uppdraget att göra nytta för alla i kommunen. Vi tar reda på vad som förväntas av oss och genomför jobbet på bästa sätt. Vi är nyfikna och söker självständigt ny kunskap. Vi reflekterar över vad vi gör och pratar med omgivningen för att ständigt utvecklas i vår roll. Detta gör oss professionella. Vi samarbetar för då blir vi bättre.

Vi gör verksamheten bättre

Vi i Växjö kommunkoncern förbättrar verksamheten med utgångspunkt i behoven hos de vi är till för. För att vi ska bli bättre sätter vi utmanande mål som vi följer upp. Då ökar värdet på vår service över tid. Vi utvecklas och är nyfikna på omvärlden. Vi delar med oss av information och idéer. Så gör vi alla skillnad.

Vi skapar en hållbar framtid

Vi som jobbar i Växjö kommunkoncern analyserar och agerar för att skapa långsiktiga ekonomiska, sociala och ekologiska effekter - samtidigt. Det vi gör idag spelar roll imorgon. Vi tar ansvar och har modet att genomföra de långsiktiga förändringar som krävs. Vi är goda förebilder och skapar ett samhälle för alla, samtidigt som vi hushåller med våra resurser.